

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/126/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122394299
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krajčovicová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122394299.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci starostlivosti o maloletého H. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Banská Bystrica, R. XX, t.č. X., S. R. XX, Rimavská Sobota, v ústavnej starostlivosti Reedukačného centra X., S. R. XX, X., v konaní zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky H. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Banská Bystrica, t.č. Banská Bystrica, C. X a otca H. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. V. XXX, t.č. Banská Bystrica, I. E. XX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje Reedukačnému centru X., S. R. č. XX, X. dočasne odovzdať maloletého H. J., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, R. XX, Banská Bystrica.

II. Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 32P/126/2022.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (ďalej len „UPSVar“) sa návrhom podaným dňa 18.08.2022 domáha zmeny zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti. Obsahom bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 324 ods. 1 CSP a § 367 ods. 1,2 CMP, ktorým by súd dočasne zveril maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica. Svoj návrh odôvodnili tým, že maloletý pochádza z manželstva matky a p. L. G., ktoré bolo rozvedené Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/119/2014-100 zo dňa 06.11.2014. Maloletý bol zároveň zverený do osobnej starostlivosti matke. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 15Pc/11/2018-53 zo dňa 09.01.2019, právoplatným dňa 31.01.2019 súd pripustil zapretie otcovstva voči p. G.. Ocom maloletého je p. H. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorý dňa 27.04.2021 uznal otcovstvo k maloletému na príslušnej matrike. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 37PPOm/1/2018-21 zo dňa 19.11.2018 bol maloletý dočasne zverený do Centra pre deti a rodiny Dom sv. Alžbety, ul. 9. mája 74, Banská Bystrica. Na základe Uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 37P/42/2019-216 zo dňa 21.11.2019, právoplatným dňa 14.12.2019 súd maloletému nariadil výchovné opatrenie - pobyt, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci alebo zabezpečenia úpravy rodinných, sociálnych pomerov v Centre pre deti a rodiny, Dom sv. Alžbety, ul. 9 mája 74, Banská Bystrica, a to najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Na základe neodkladného opatrenia Okresný súd Banská Bystrica, č. k. 37P/102/2020-20 zo dňa 04.06.2020 dočasne odovzdal maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dom sv. Alžbety, ul. 9. mája 74, Banská Bystrica. Okresný súd Banská Bystrica, č. k. 37P/102/2020-45 zo dňa 20.08.2020 nariadil neodkladným opatrením Centru pre deti a rodiny Dom sv. Alžbety povinnosť odovzdať maloletého do dočasnej starostlivosti Reedukačného centru X. za účelom komplexnej odbornej diagnostiky, a to najdlhšie po dobu 3 mesiacov, kde bol maloletý umiestnený od dňa 02.09.2020 do dňa 02.12.2020. Z dôvodu opätovného stupňujúceho sa problémového správania u maloletého, príslušný súd neodkladným opatrením, č. k. 37P/102/2020-131 zo dňa 18.05.2021 zrušil predchádzajúce neodkladné opatrenie zo dňa 04.06.2020

a maloletého dočasne odovzdal do Reedukačného centra X.. Na základe Rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 37P/102/2020-185 zo dňa 09.06.2021, právoplatným dňa 22.07.2021 súd nad maloletým nariadil ústavnú starostlivosť v Reedukačnom Centre X., S. R. XX, Rimavská Sobota (ďalej len „reedukačné centrum“). Maloletý je momentálne umiestnený v tomto reedukačnom centre. V školskom roku 2021/2022 ukončil 7. ročník Základnej školy v Čerenceňoch. Navrhovateľ uviedol, že adaptačný proces v školskom prostredí prebehol pomerne rýchlo a bez vážnejších komplikácií. V správaní voči vyučujúcim nemá maloletý žiadne výraznejšie problémy, rešpektuje ich ako autority. Zo správy, ktorú úradu zaslalo reedukačné centrum vyplýva, že maloletý je nevyzretý, detský a ľahko ovplyvniteľný. Vedomostná úroveň maloletého je slabšia. U maloletého je potrebná motivácia a oceňovanie, podpora a pomoc. Avšak pri vhodne zvolených postupoch je maloletý H. v plnej miere usmerniteľný. Maloletý pravidlá, ktoré sú stanovené v reedukačnom centre dodržiava. V skupine reedukačného centra nepatrí medzi dominantné deti, prispôsobuje sa požiadavkám a svoje umiestnenie v reedukačnom centre vníma ako povinnosť. Maloletý sa nedopúšťa závažných priestupkov a zapája sa do rôznych činností. Vo vyhrotených situáciách sa maloletý utieka k fabuláciám, je to pre neho jednoduchší spôsob pri zvládaní rôznych konfliktných situácií. Vzhľadom na nízky vek maloletého nie je reedukačné centrum pre maloletého vhodným prostredím. Pokiaľ bude mať maloletý zvolený vhodný prístup vo výchove, tak je u neho možné dosahovať pozitívne kroky. Reedukačné centrum vo svojej správe uviedlo, že pobyt v režimovom zariadení neprospieva priaznivo na jeho psychický vývin a odporúča, aby bol maloletý H. premiestnený do Centra pre deti a rodiny. Matka maloletého nemá záujem o prevzatie maloletého do jej osobnej starostlivosti, kontaktuje maloletého veľmi sporadicky, telefonicky. Otec maloletého taktiež nemá záujem o prevzatie maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Otec je s maloletým v kontakte, počas prázdnin, ktoré maloletý trávi u svojej tety, p. Z. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Banská Bystrica, t.č. Y. cesta XX, s ktorou má maloletý vytvorený veľmi dobrý a blízky vzťah a u ktorej momentálne trávi čas v rámci krátkodobého pobytu počas letných prázdnin. Reedukačné centrum odporúča umiestnenie maloletého v Centre pre deti a rodiny, pričom rodičia by v súčasnosti nezvládali výchovu maloletého a nenašiel sa nikto z rodiny, kto by bol schopný a ochotný zabezpečovať starostlivosť o maloletého.

2. Spolu s návrhom navrhovateľ predložil Správu o určení Centra pre deti a rodiny zo dňa 11.07.2022, v zmysle ktorej Ústredie Práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor vykonávania opatrení SPODaSK určuje zariadenie CDR Banská Bystrica, Kollárová 29, Banská Bystrica. Ďalej predložil Správu z Reedukačného centra X. zo dňa 25.06.2022. V zmysle tejto správy okrem vyššie uvedených skutočností ďalej vyplývalo, že v rámci hodnotenia maloletého sa k nemu vyjadrila jeho triedna učiteľka, ktorá potvrdila, že ten je pri vhodne zvolených postupoch v plnej miere usmerniteľný a preto si nevyžaduje ďalší pobyt v režimovom zariadení, doporučuje preradenie žiaka do CDR. Sociálna pracovníčka reedukačného centra sa v oblasti výchovy vyjadrila, že maloletý ovláda všetky pravidlá, ktoré má dodržiavať. Prispôsobuje sa požiadavkám a svoje umiestnenie v reedukačnom centre vníma ako nutné zlo, ktoré onedlho skončí. Nedopúšťa sa závažných priestupkov a zapája sa do všetkých činností. Je detský a hravý, v skupine dobre naladený a preto patrí medzi obľúbených chlapcov. Pri vhodnom prístupe je možné u maloletého dosahovať pozitívne pokroky, potreboval by však podnetné výchovné prostredie s pozitívnymi vzormi dospelých, ktorým by dôveroval a ktorí by dokázali uspokojiť jeho citové potreby. Napriek traumatizujúcemu detstvu má zvnútornené spoločensky prijateľné pravidlá, morálne hodnoty a etické normy. Jedná sa o dieťa túžiace po láske a starostlivosti dospelého, s dobrými osobnostnými danosťami, na ktorých by sa dalo stavať. Pobyt v zariadení s deťmi so závažnými poruchami správania sa nevyplýva na jeho osobnosť pozitívne, má predpoklady začleniť sa do života v nerežimových podmienkach detského domova (CDR). Pobyt v režimovom zariadení neprospieva priaznivo na jeho psychický vývin a doporučuje, aby bol odo dňa 01.09.2022 z reedukačného centra premiestnený do CDR blízkeho pobytu p. E.. Je dôležité, aby s jej rodinou naďalej udržiaval kontakt. Psychologička reedukačného taktiež odporúča reedukačný proces ukončiť, pretože naplnil svoje primárne ciele. Maloletý dokáže fungovať vo vzťahoch, je veľmi empatický, priateľský, je pre neho dôležitý citlivý a chápaný výchovný prístup, ktorý mu poskytuje dobrý základ na osobnostný rozvoj a zdravý psychický vývin. Potvrdila, že je usmerniteľný a generálne sa správa uspokojivo. Taktiež doporučuje umiestnenie v zariadení s otvoreným režimom - CDR.

3. Z opatrovaneckého spisu bolo zistené, že nad maloletým bola na základe Rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 37P/102/2020-185 zo dňa 09.06.2021, právoplatným dňa 22.07.2021 nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny X., S. R. XX, Rimavská Sobota. Zo správy UPSVaR-u Banská Bystrica zo dňa 22.11.2021, ktoré je súčasťou spisu 37P/102/2020 vyplývalo, že maloletý H. je

v Reedukačnom centre X. umiestnený druhýkrát. Maloletý H. sa často trápi, má strach a dostáva sa do depresívnych stavov. Vzhľadom na nízky vek maloletého nie je pobyt v Reedukačnom centre vhodným výchovným prostredím. Sociálny pracovník a psychológ reedukačného centra uviedol úradu, že maloletý H. je šikovný, nie sú s ním žiadne výchovné problémy. Úrad vykonal rozhovor s p. E., ktorá sa dostavila na príslušný úrad spoločne s maloletým. Uviedla, že maloletý H. bol u nej na krátkodobom pobyte. Správanie maloletého počas pobytu bolo v poriadku, občas mal svoje nálady. P. E. informovala úrad, že v novembri 2021 objednala maloletého na odborné vyšetrenie Fetálneho alkoholového syndrómu v Ružomberku. Maloletý uviedol, že na krátkodobom pobyte sa mu veľmi páči, chodili na rôzne výlety a staral sa o domáce zvieratá. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a s poukazom na najlepší záujem dieťaťa úrad odporúča, aby sa naďalej intenzívne spolupracovalo s blízkou rodinou maloletého, nakoľko aj podľa vyjadrenia Reedukačného centra X. nie je pobyt maloletého v takomto zariadení najvhodnejším prostredím. Maloletý potrebuje blízku vzťahovú osobu, ktorá mu bude poskytovať podporu a bezpečie.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 367 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

9. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

10. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

11. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi, alebo maloletému dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

12. UPSVaR podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci maloletého dieťaťa spolu s návrhom vo veci samej. Navrhovateľ sa domáha, aby súd neodkladným opatrením dočasne

zveril maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica. Po posúdení návrhu a priložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. V danej veci súd zistil, že maloletý sa narodil z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené, na čas po rozvode bol maloletý zverený do starostlivosti matky. Otcovstvo k maloletému bolo právoplatne zapreté manželom matky. Následne v priebehu konania otcovstvo k maloletému uznal H. J.. Vykonaným dokazovaním má súd ďalej preukázané, že maloletému bolo nariadené výchovné opatrenie za účelom sanácie rodinného prostredia, ktoré si nespĺnilo svoj účel, u maloletého sa navyše objavilo problémové správanie, ktoré aj napriek ďalšiemu 3-mesačnému diagnostickému pobytu maloletého v Reedukačnom centre, malo stupňujúcu sa tendenciu, v podmienkach Centra ako zariadenia na výkon rozhodnutia s voľným režimom, bolo v tom čase neudržateľné nakoľko nerešpektoval autority, režim zariadenia, vulgárne sa vyjadroval na vychovávateľov i chovancov Centra, bol agresívny slovne aj fyzicky voči majetku aj voči ostatným chovancom Centra, objavilo sa u neho predčasné sexuálne správanie, z tohto dôvodu bolo nad maloletým bola na základe Rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 37P/102/20220-185 zo dňa 09.06.2021, právoplatný dňa 22.07.2021 nariadená ústavná starostlivosť v Reedukačnom centre X.. Navrhovateľ odôvodňuje potrebu bezodkladne upraviť pomery maloletého tým, že reedukačné centrum vzhľadom na nízky vek maloletého nie je pre maloletého vhodným prostredím a maloletý je v plnej miere usmerniteľný a pripravený na otvorený režim v CDR. Z obsahu návrhu a jeho príloh mal súd za osvedčené, že maloletý bol umiestnený v reedukačnom centre v dôsledku stupňujúcich sa problémov so správaním. Zároveň je však zo správy reedukačného centra, v rámci ktorej sa k maloletému vyjadrili tri osoby /triedna učiteľka, sociálna pracovníčka reedukačného centra a psychologička/, t.j. ktoré s maloletým pracujú na dennodennej báze osvedčená aj tá skutočnosť, že pobyt v režimovom zariadení stabilizoval správanie maloletého, naplnil svoje primárne ciele a ďalej už neprospieva priaznivo na psychický vývin maloletého. Ako vyplýva z vyššie uvedeného prihliadnuc na blížiaci sa nástup do povinnej školskej dochádzky, stabilizované správanie maloletého, konštatovanú usmerniteľnosť maloletého a potrebu pobytu vo voľnejšom zariadení ako režimovom, nie je v záujme maloletého, aby bol naďalej umiestnený v reedukačnom centre, a preto súd konštatuje bezodkladnú potrebu upraviť jeho pomery a dočasne ho umiestniť do určeného CDR. Súd preto v zmysle § 367 ods. 1 CMP nariadil Reedukačnému centru X., aby odovzdalo maloletého dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica. V centre pre deti a rodiny je predpoklad, že tamojšie prostredie bude priaznivejšie vplývať na psychický vývin maloletého, nakoľko v režimovom zariadení s ohľadom na vážnejšie stavy umiestnených maloletých detí tomu tak nebolo.

13. Súd poukazuje na to, že nariadenie neodkladného opatrenia je procesným opatrením len dočasného charakteru, v ktorom súd rozhoduje na základe osvedčenia rozhodujúcich skutočností, pričom vo veci samej rozhodne po dôkladnom zvážení a zistení skutočného stavu veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na tunajší súd písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).